

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

ការអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨

២០២៧ ៖ ២០១៧

នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ នៅវេលាម៉ោង ៨:៣០ នាទីព្រឹក នៅទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី (វិមានសន្តិភាព) មានបើកកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពិភាក្សាអំពីរបៀបវារៈដ៏សំខាន់ស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨ ។

ជាលទ្ធផល អង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨ ដើម្បីរាជរដ្ឋាភិបាលអាចបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះដល់រដ្ឋសភា នៅក្នុងសប្តាហ៍ទី ១ នៃខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ តាមការកំណត់នៃមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមជូនខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ នេះ ដូចមានភ្ជាប់មកជាមួយ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ

ស្តីពី

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨

២០១៧ * ២០១៨

១- ក្របខ័ណ្ឌវិស័យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០១៨

តាមការព្យាករណ៍ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅឆ្នាំ២០១៨ នឹងអាចបន្តសម្រេចបានប្រមាណ ៦,៩% ដូចឆ្នាំ ២០១៧ ដែលធ្វើឱ្យ ផលស តាមថ្លៃបច្ចុប្បន្នកើនឡើងដល់ ៩៩ ១១៦ ០៤១ លានរៀល ប្រមាណជា ២៤ ៥៥២ លានដុល្លារអាមេរិក ខណៈដែល ផលស សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ត្រូវបានរំពឹងថានឹងកើនឡើងដល់ ១ ៥៦៨ ដុល្លារអាមេរិក។ កំណើននេះត្រូវបានទ្រទ្រង់ដោយ៖ (ទី១)-កំណើននៃវិស័យឧស្សាហកម្ម ប្រមាណ ៨,៦% ដែលគាំទ្រដោយអនុវិស័យឧស្សាហកម្មមិនមែនកាត់ដេរ ជាពិសេសលើផលិតកម្ម គ្រឿងបន្លំអេឡិចត្រូនិច ម្ហូបអាហារ និងកេសដូ៖ ដែលជួយបំពេញបន្ថែមឱ្យការថមថយនៃអនុវិស័យ កាត់ដេរ និងអនុវិស័យសំណង់។ ថ្វីត្បិតតែអនុវិស័យសំណង់មានកំណើនថមថយបន្តិច ប៉ុន្តែកំណើននេះ នៅតែខ្ពស់ដោយសារសំណង់ប្រភេទពាណិជ្ជកម្ម និងការងាកទៅរកសំណង់លំនៅឋានតម្លៃសមរម្យ ចំណែកឯ ការបន្តថមថយនៃអនុវិស័យកាត់ដេរ គឺបណ្តាលមកពីការកើនឡើងលឿននៃប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមាដែលធ្វើឱ្យ ប៉ះពាល់ដល់ភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា និងភាពស្ទាក់ស្ទើរនៃការបញ្ជាទិញ (ទី២)-វិស័យសេវាកម្ម បន្តកំណើនប្រមាណ ៧,៦% ដែលគាំទ្រដោយកំណើនខ្ពស់នៃអនុវិស័យលក់ដុំ-រាយ អនុវិស័យដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍ ព្រមទាំងអនុវិស័យសេវាកម្មផ្សេងៗ តាមរយៈការកើនឡើងការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក ដោយសារការកើនឡើងប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា និងប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ ស្របនឹងការបន្ត គោលនយោបាយវិគ្គារកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលជួយជំរុញដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។ ជាមួយគ្នានេះដែរ អនុវិស័យអចលនទ្រព្យនៅតែបន្តកំណើនរឹងមាំស្របតាមនិន្នាការនៃអនុវិស័យសំណង់ ខណៈដែល អនុវិស័យសណ្ឋាគារនិងភោជនីយដ្ឋាន ត្រូវបានរំពឹងថាមានកំណើនថមថយបន្តិច និង (ទី៣)-វិស័យ កសិកម្ម អាចសម្រេចបានកំណើនក្នុងរង្វង់ ២,០% ទ្រទ្រង់ដោយអនុវិស័យដំណាំ និងផលផល ដោយសារ ភាពប្រសើរឡើងនៃប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងការរំពឹងទុកលក្ខខណ្ឌអំណោយផលនៃកត្តាអាកាសធាតុ។

អត្រាអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងមានការកើនឡើងបន្តិចក្នុងអត្រា ៣,៨% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ និង ៣,៥% ក្នុង ឆ្នាំ ២០១៨ ដោយសារការងើបឡើងវិញជាបណ្តើរៗនៃថ្លៃប្រេង លើទីផ្សារអន្តរជាតិ និងថ្លៃកសិផលមួយចំនួន។ ចំណែកឯអត្រាប្តូរប្រាក់រៀល គឺនៅតែបន្តស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់ ៤ ០៣៧ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ និង ២០១៨។ ឱនភាពគណនីចរន្តនៃជញ្ជីងទូទាត់ ក្រៅប្រទេសត្រូវបានព្យាករថា អាចនឹងកើនឡើងដល់ ៨,៤% នៃ ផលស នៅឆ្នាំ ២០១៨ ធៀបនឹង ៧,៩%

នៃ ផសស នៅឆ្នាំ ២០១៧ ដោយសារការរំពឹងទុកនៃការថមថយនៃឥណទានដែលបានមកពីប្រភព ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ក្រោមហេតុផលថាកម្ពុជាបានប្រែក្លាយខ្លួនជាប្រទេសមានប្រាក់ចំណូលមធ្យម កម្រិតទាប ខណៈដែលឱនភាពពាណិជ្ជកម្មបានធ្លាក់ចុះពី ១៥,៤% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ មកត្រឹម ១៥% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនូវពិពិធកម្មផលិតផលនាំចេញ។ **ទុនបម្រុងអន្តរជាតិ** ត្រូវបាន ប៉ាន់ស្មានថានឹងកើនឡើងដល់ ៩ ០៥០ លានដុល្លារអាមេរិក នៅឆ្នាំ ២០១៧ និងព្យាករណ៍ថានឹងបន្តកើនឡើងដល់ ១០ ៥១៨ លានដុល្លារអាមេរិកនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដែលធានាបាននូវការនាំចូលប្រមាណ ៦,៥ ខែ នៅឆ្នាំ ២០១៨។

ជារួម ផ្អែកលើស្ថិតិស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដូចដែលបានកំណត់ខាងលើ យើងអាចនិយាយបានថា កម្ពុជា នៅតែអាចបន្តសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរង្វង់ ៧,០% ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី និង មធ្យម ខាងមុខ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី, កម្ពុជានឹងត្រូវបន្តប្រឈមនឹងហានិភ័យដែលបណ្តាលមកពីកត្តាខាងក្រៅ និងកត្តាខាងក្នុងមួយចំនួនដែលអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានការគោលនយោបាយមុតស្រួចមួយចំនួនឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពខ្ពស់ សំដៅជម្នះ និងដោះស្រាយចំពោះរាល់បញ្ហាប្រឈម និង ហានិភ័យនានា ដើម្បីធានារក្សាបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង សម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងប្រកបដោយចីរភាព។

២-ក្រមខ័ណ្ឌគោលនយោបាយថវិកាឆ្នាំ ២០១៨

- ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ត្រូវបានរៀបចំដើម្បីឆ្លើយតបនឹងគោលនយោបាយសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖
  - បន្តពង្រឹងយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងដាច់ខាតនូវសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ សង្គម នីតិវដ្ត លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ វប្បធម៌សន្តិភាព សីលធម៌សង្គម និងការការពារសិទ្ធិ និង សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ព្រមទាំងភាពសុខដុមរមនាក្នុងសង្គម ក៏ដូចជាភាពសុខក្សេមក្សាន្ត របស់ប្រជាជន
  - បន្តធានាអនុវត្តគោលនយោបាយ ដើម្បីជំរុញកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា និងបន្តកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន និងបែងចែកផ្លែផ្កានៃកំណើន ប្រកបដោយសមធម៌ ដល់ប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់
  - បន្តធានាសម្រេចឱ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងរង្វង់ ៧% ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងចីរភាព ដើម្បីបន្តបង្កើតការងារថ្មីកាន់តែច្រើនជូនប្រជាជន ជាពិសេសសម្រាប់ស្រទាប់យុវជន និងដើម្បី ផ្តល់លទ្ធភាពកាន់តែច្រើនឱ្យប្រជាជនទទួលបានប្រាក់ចំណូលកាន់តែខ្ពស់ និងបង្កើនចំណូល ថវិកាជាតិផងដែរ
  - បន្តធានាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសការគ្រប់គ្រងឱ្យបាននូវអតិផរណា និង ស្ថិរភាពនៃអត្រាប្តូរប្រាក់ ព្រមទាំងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុជាទូទៅ
  - បន្តផ្តល់អាទិភាពដល់ការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដើម្បី សម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅជាង ១ លានរៀលនៅឆ្នាំ ២០១៨ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃ

ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងបង្កើនកម្រិតជីវភាពរបស់មន្ត្រីរាជការឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ (២០១៥-២០១៨) ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ

- គាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីថ្មីៗមួយចំនួនលើវិស័យសង្គមកិច្ច ក្នុងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិ **គាំពារសង្គម ២០១៦-២០២៥** ឱ្យចេញជាលទ្ធផលផ្ទៃផ្ទាបណ្តើរៗ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធការថែទាំសុខភាពមន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ការផ្តល់និងបង្កើនប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលជាស្រ្តីនៅពេលសម្រាលកូន និងសម្រាកលំហែមាតុភាព ការបង្កើនប្រាក់ឧបត្ថម្ភបុណ្យសពមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលដែលទទួលមរណភាព ការផ្តល់ការថែទាំសុខភាពសម្រាប់កម្មករ និងការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភមាតុភាពសម្រាប់កម្មការិនី ស្របពេលជាមួយគ្នានឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិមនុស្សចាស់ឆ្នាំ ២០១៧-២០៣០
- បន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងខ្លាំងក្លាថែមទៀតក្នុងការប្រមូលចំណូល តាមរយៈការជំរុញអនុវត្តវិធានការនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨ ជាពិសេសគឺរក្សាបានចីរភាពចំណូលជាមួយនឹងកំណើនខ្ពស់ ដូចសម្រេចបានក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមក ទន្ទឹមនឹងបន្តការកែសម្រួលនីតិវិធី និងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងការបង់ពន្ធឱ្យកាន់តែមានភាពសាមញ្ញ និងកាន់តែងាយស្រួល មានយុត្តិធម៌ និងកាន់តែមានអភិបាលកិច្ចខ្ពស់
- ពង្រឹង និងពង្រីកលំហថវិកា រួមទាំងយន្តការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ ដើម្បីទប់ទល់វិបត្តិកលិយុគ និងហានិភ័យផ្សេងៗដែលអាចកើតមានឡើងដោយហេតុ និងបង្កើនចំណាយវិនិយោគផ្ទាល់ដោយថវិកាជាតិ ដើម្បីបង្កើនឯករាជ្យភាពនៃថវិកា និងកាត់បន្ថយជាបណ្តើរៗនូវការពឹងផ្អែកលើហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស
- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេស ការលើកកម្ពស់សេវាសុខាភិបាល និងអាហារូបត្ថម្ភ
- បន្តវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ទាំងផ្នែករឹង និងផ្នែកទន់សម្រាប់គាំទ្រកំណើន និងការអភិវឌ្ឍ ជាពិសេសផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក កំពង់ផែ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ អគ្គិសនី ទឹកស្អាត សាលារៀន និងមន្ទីរពេទ្យជាដើម ព្រមជាមួយនឹងការផ្តល់អាទិភាពលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថ្មីៗ ជាពិសេសទូរគមនាគមន៍ សម្រាប់កសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការឈានទៅអនុវត្តសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលនៅកម្ពុជា
- បន្តផ្តល់អាទិភាពដល់សកម្មភាពថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដែលបានកសាងរួច ជាពិសេសផ្លូវថ្នល់ និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព
- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងវិស័យគាំទ្រ ដើម្បីជំរុញផលិតភាព តម្លៃបន្ថែម និង ជំរុញការកែច្នៃ និងនាំចេញផលិតផលកសិ-ឧស្សាហកម្ម និងកសិផល ការចិញ្ចឹមសត្វ និងវារីវប្បកម្ម រួមទាំងបន្តការអនុវត្តគោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ និងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ដែលមានភាពធន់ទៅនឹងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជា

៧

ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត ខ្យល់ព្យុះ និងការផ្ទុះជម្ងឺ ដើម្បីបញ្ចៀសការខូចខាតពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច

- បន្តជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥
- បន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៥-២០១៨ ដើម្បីរក្សាចីរភាពនៃ បំណុលសាធារណៈផង ក៏ដូចជាដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គាំទ្រដល់ កំណើន ផលិតភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា ដែលមានទំហំកាន់តែធំ ស្របទៅតាម ដំណាក់កាលនៃភាពរីកចម្រើនលូតលាស់របស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ
- គាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល ២០១៨-២០២០
- គាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការអភិវឌ្ឍយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន សម្រាប់គ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ ២០១៦-២០២០
- បន្តធានាអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ចាំបាច់នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឱ្យមានលក្ខណៈកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងទទួលបានលទ្ធផលផ្ទៃផ្ទាំងជាក់ស្តែងកាន់តែច្រើនថែមទៀត រួមទាំងការពង្រឹងស្ថាប័នជាតិ និង ប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ច ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព និងធានាបានសមធម៌ សង្គម ជាពិសេសការលើកកម្ពស់គុណភាព និងពង្រីកការទទួលបានភាពពេញចិត្ត និងប្រសិទ្ធភាព នៃសេវាសាធារណៈ ក៏ដូចជាដើម្បីផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់ដល់ប្រជាជនទូទៅ និង
- ធានាភាពជោគជ័យនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីតិកាលទី ៤ និងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី ៦។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងសំខាន់ៗខាងលើ ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបន្ត ប្រកាន់យកគោលការណ៍បច្ចេកទេសសំខាន់ៗ ចំនួន ៧ ដូចខាងក្រោម៖

១. ធានាចីរភាព និងសមិទ្ធកម្មនៃចំណូល
២. ការកំណត់លំដាប់អាទិភាព
៣. ការយកចិត្តទុកដាក់លើមនុស្ស
៤. ការកំណត់តម្លៃជាក់ស្តែងនៃកម្មវិធី/សកម្មភាព
៥. ការផ្ទេរថវិកាឱ្យដល់អង្គភាពអនុវត្ត
៦. ការផ្សារភ្ជាប់រវាងការប្រមូលចំណូល និងការវិភាគថវិកា
៧. ការរក្សាគុណភាព និងចីរភាពថវិកា។

៣-ក្របខ័ណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០១៨

ឈរលើគោលការណ៍ខាងលើ ក៏ដូចជាក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលត្រូវបានគ្រោងក្នុងរង្វង់ ៧,០% ព្រមជាមួយនឹងសេណារីយ៉ូចំណូលដែលមានលក្ខណៈសុទិដ្ឋិនិយម និងដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃ លទ្ធផលល្អប្រសើរនៃការអនុវត្តចំណូល ជាពិសេស ចំណូលគយ និងចំណូលពន្ធដារឆ្នាំ ២០១៦ និងឆ្នាំ ២០១៧ នេះ, ក្របខ័ណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្រោមការកំណត់ដូចតទៅ៖

សូចនាករថវិកា	២០១៦		២០១៧	២០១៨
	ច្បាប់	អនុវត្ត	ច្បាប់	គ្រោង
ចំណូលក្នុងប្រទេសថវិកាដើម ឬ ថវិកាជាតិ (% ផសស)	17.82	18.89	18.57	18.75
- ចំណូលចរន្ត (% ផសស)	17.66	18.74	18.40	18.57
ចំណាយសរុបថវិកាដើម ឬ ថវិកាជាតិ (% ផសស)	22.70	22.03	23.63	24.59
- ចំណាយចរន្ត (% ផសស)	14.68	14.28	15.42	16.09
អតិរេកចរន្ត (% ផសស)	2.98	4.46	2.98	2.48
ឱនភាពសរុប (% ផសស)	-4.87	-3.13	-5.07	-5.84

ចំណូលក្នុងប្រទេសថវិកាដើម ឬ ថវិកាជាតិ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ១៨ ៥៨៧ ០០៣ លានរៀល ស្មើនឹង ១៨,៧៥% នៃ ផសស និងមានកំណើន ១១,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧ ចំណែកឯ ចំណាយសរុបថវិកាដើម ឬ ថវិកាជាតិ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២៤ ៣៧៥ ១០២ លានរៀល ស្មើនឹង ២៤,៥៩% នៃ ផសស និងមានកំណើន ១៥,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧។ ជាលទ្ធផល អតិរេកថវិកាចរន្ត អាចរក្សាបានក្នុងកម្រិតប្រមាណ ២,៤៨% នៃ ផសស នៅឆ្នាំ ២០១៨ និងមាន ឱនភាពថវិកាសរុប ស្មើនឹង -៥,៨៤% នៃ ផសស ស្របតាម គោលនយោបាយវិញ្ញាបនបត្រថវិកាប្រយ័ត្នប្រយែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

៤.- គម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកា

៤.១- គម្រោងចំណូលថវិកា

ចំណូលថវិកា (ឯកតាលានរៀល)	២០១៧		២០១៨		% កំណើន
	ច្បាប់	% ផសស	គ្រោង	% ផសស	
សរុបចំណូលថវិកាដើម ឬ ថវិកាជាតិ	21,151,985	23.63%	23,383,942	23.59%	10.6%
• ថ្នាក់ជាតិ	20,184,457	22.55%	22,437,138	22.64%	11.2%
• ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	967,528	1.08%	946,804	0.96%	-2.1%
១. ចំណូលចរន្តថវិកាដើម	16,468,997	18.40%	18,406,810	18.57%	11.8%
ក. ចំណូលសារពើពន្ធថវិកាដើម	14,135,400	15.79%	15,986,005	16.13%	13.1%
- ថ្នាក់ជាតិ	13,209,100	14.76%	15,075,562	15.21%	14.1%
- ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	926,300	1.03%	910,443	0.92%	-1.7%
ខ. ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធថវិកាដើម	2,333,597	2.61%	2,420,805	2.44%	3.7%
- ថ្នាក់ជាតិ	2,292,369	2.56%	2,384,444	2.41%	4.0%
- ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	41,228	0.05%	36,361	0.04%	-11.8%
២. ចំណូលមូលធនថវិកាដើម	4,682,988	5.23%	4,977,132	5.02%	6.3%
• ក្នុងប្រទេស	148,431	0.17%	180,193	0.18%	21.4%
• ក្រៅប្រទេស	4,534,557	5.07%	4,796,939	4.84%	5.8%

៩១

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគោលដៅខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើនចំណូលសរុបថវិការដ្ឋ ឬ ចំណូលសរុបថវិកាជាតិ ឱ្យស្មើនឹង ២៣ ៣៨៣ ៩៤២ លានរៀល ក្នុងនោះ ចំណូលចរន្តថ្នាក់ជាតិឱ្យស្មើនឹង ១៧ ៤៦០ ០០៦ លានរៀល (ដែលរួមមាន ចំណូលសារពើពន្ធ ១៥ ០៧៥ ៥៦២ លានរៀល និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ២ ៣៨៤ ៤៤៤ លានរៀល) ។ ដោយឡែក សម្រាប់ចំណូលមូលធនថវិការដ្ឋ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៤ ៩៧៧ ១៣២ លានរៀល, ត្រូវជា ៥,០២% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ៦,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧។

ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចលុបកម្រៃគ្រប់គ្រងការនាំចេញ (Export Management Fee) ដែលមានថវិកាចំនួនប្រមាណ ៨២ ៥៤២ លានរៀល សមមូលនឹងប្រមាណជាង ២០ លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងគោលបំណង៖ (ទី១)-បង្កើនការទាក់ទាញនូវការវិនិយោគថ្មីៗបន្ថែមទៀតនៅកម្ពុជា ដើម្បីរួមចំណែក បន្តលើកស្ទួយកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងបង្កើតការងារកាន់តែច្រើនជូនពលករកម្ពុជា និង (ទី២)-ដើម្បីជួយសម្រួល ដល់ម្ចាស់រោងចក្រ/សហគ្រាស ឱ្យមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដំឡើងប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ផ្នែកវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ និងផលិតស្បែកជើង ឱ្យបានដល់ ១៧០ ដុល្លារអាមេរិក នៅឆ្នាំ ២០១៨ ជូនកម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗ។

៤.២-គម្រោងចំណាយថវិការដ្ឋ

សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋ ឬ ចំណាយសរុបថវិកាជាតិ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២៤ ៣៧៥ ១០២ លានរៀល ត្រូវជា ២៤,៥៩% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៥,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧ ដែលក្នុងនោះ៖ (១)-ចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋមានចំនួន ១៥ ៩៤៥ ៤១៨ លានរៀល ត្រូវជា ១៦,០៩% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៥,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧ និង (២)-ចំណាយមូលធនថវិការដ្ឋមានចំនួន ៨ ៤២៩ ៦៨៤ លានរៀល ត្រូវជា ៨,៥០% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៤,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧។

ចំណាយថវិកា (ឯកតាលានរៀល)	២០១៧		២០១៨		% កំណើន
	ច្បាប់	% ផសស	គ្រោង	% ផសស	
សរុបចំណាយថវិការដ្ឋ ឬ ថវិកាជាតិ	21,151,985	23.63%	24,375,102	24.59%	15.2%
- ថ្នាក់ជាតិ	20,184,457	22.55%	23,428,298	23.64%	16.1%
- ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	1,605,714	1.79%	1,684,674	1.70%	4.9%
១. ចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ	13,799,079	15.42%	15,945,418	16.09%	15.6%
១.១. ថ្នាក់ជាតិ	13,050,686	14.58%	15,218,166	15.35%	16.6%
- បន្ទុកបុគ្គលិក	6,804,059	7.60%	7,914,924	7.99%	16.3%
- ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	6,246,627	6.98%	7,303,243	7.37%	16.9%
១.២. ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	1,386,579	1.55%	1,465,122	1.48%	5.7%
- បន្ទុកបុគ្គលិក	330,329	0.37%	388,044	0.39%	17.5%
- ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	1,056,250	1.18%	1,077,078	1.09%	2.0%
២. ចំណាយមូលធនថវិការដ្ឋ	7,352,906	8.21%	8,429,684	8.50%	14.6%
- វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស	2,402,835	2.68%	3,145,352	3.17%	30.9%
+ ក្នុងនោះចំណាយមូលធនថ្នាក់ក្រោមជាតិ	219,135	0.24%	219,552	0.22%	0.2%
- ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី	665,514	0.74%	737,393	0.74%	10.8%
- វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស	4,284,557	4.79%	4,546,939	4.59%	6.1%

៤.២.១-ថវិកាថ្នាក់ជាតិ

ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ មានទិសដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រកំណត់ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតចំនួន ២៣ ៤២៨ ២៩៨ លានរៀល ត្រូវជា ២៣,៦៤% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៦,១% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយចរន្តថ្នាក់ជាតិមានចំនួន ១៥ ២១៨ ១៦៦ លានរៀល និង ចំណាយមូលធន ថ្នាក់ជាតិមានចំនួន ៨ ២១០ ១៣២ លានរៀល។

ក. ចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិក ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៧ ៩១៤ ៩២៤ លានរៀល សម្រាប់(១)-ការដំឡើង បៀវត្សមូលដ្ឋានក្នុងអត្រា ១២,០% តាមតម្លៃឯកតាសន្ទស្សន៍ ២ ១៣០ រៀល ដោយអនុវត្ត ចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨, (២)-ការដំឡើងប្រាក់បំណាច់មុខងារនឹងត្រូវអនុវត្តចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨ តាមកម្រិតចន្លោះពី ៤០ ០០០ រៀល ទៅ ១០០ ០០០ រៀល, (៣)-ការដំឡើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាពី ៥០០ ០០០ រៀល ទៅដល់ ៦០០ ០០០ រៀល ដោយអនុវត្តចាប់ពីខែមករា ដល់ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨, (៤)-ការដំឡើងរបបសោធនប្រចាំខែទាបបំផុតពី ៤២០ ០០០ រៀល ទៅដល់ ៤៨០ ០០០ រៀល ជូនដល់និវត្តជនដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ព្រមទាំងផ្តល់បន្ថែមចន្លោះពី ២០ ០០០ រៀល និង ៤០ ០០០ រៀល ជូនដល់និវត្តជនដោយផ្អែកលើកម្រិតរបបសោធនប្រចាំខែ ដោយគិត ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨។

ជារួម នៅឆ្នាំ ២០១៨ បៀវត្សអប្បបរមារបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និង កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ នឹងត្រូវបាន កើនឡើងជិត ៣ ដង ធៀបនឹង ឆ្នាំ ២០១៣ ដែលមានស្ថានភាពផ្លាស់ប្តូរដូចខាងក្រោម៖

- បៀវត្សមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នឹងត្រូវបានដំឡើងពីចំនួន ៨៥៣ ៥០០ រៀល នៅឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ ប្រមាណ ៩១៤ ៤៥០ រៀល នៅខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨, ហើយនឹងត្រូវបានដំឡើងដល់ប្រមាណ ១ ០១៤ ៤៥០ រៀល ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨, បើធៀបឆ្នាំ ២០១៣ បៀវត្សនេះមានត្រឹម ៣៤៤ ០០០ រៀល ប៉ុណ្ណោះ;
- បៀវត្សគ្រូបង្រៀន និង គ្រូពេទ្យ នឹងត្រូវបានដំឡើងពីចំនួន ៩៥៣ ៥០០ រៀល នៅឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ប្រមាណ ១ ០១៤ ៤៥០ រៀល នៅខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨ ហើយនឹងត្រូវបានដំឡើងដល់ ប្រមាណ ១ ១១៤ ៤៥០ រៀល ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨, បើធៀបឆ្នាំ ២០១៣ បៀវត្ស គ្រូបង្រៀនមានត្រឹម ៤០០ ០០០ រៀល និង បៀវត្សគ្រូពេទ្យមានត្រឹម ៣៦០ ០០០ រៀល ប៉ុណ្ណោះ;
- បៀវត្សនគរបាល (ពលបាលត្រី) នឹងត្រូវបានដំឡើងពីចំនួន ៩៣៧ ៩៧៧ រៀល (គិតបញ្ចូល ទាំងរបបអង្ករ) នៅឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ប្រមាណ ៩៩៨ ៩២៧ រៀល (គិតបញ្ចូលទាំងរបបអង្ករ) នៅខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨ ហើយនឹងត្រូវបានដំឡើងដល់ប្រមាណ ១ ០៩៨ ៩២៧ រៀល (គិតបញ្ចូលទាំងរបបអង្ករ) ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨, បើធៀបឆ្នាំ ២០១៣ បៀវត្សនេះមានត្រឹម ៣៨០ ០០០ រៀល ប៉ុណ្ណោះ;
- បៀវត្សយោធិន (ពលទោ) នឹងត្រូវបានដំឡើងពីចំនួន ៨២២ ៥០០ រៀល (មិនគិតបញ្ចូល របបអង្ករ) នៅឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ប្រមាណ ៨៧៦ ៥៥០ រៀល (មិនគិតបញ្ចូលរបបអង្ករ) នៅ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨ ហើយនឹងត្រូវបានដំឡើងដល់ ៩៧៦ ៥៥០ រៀល ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨ បើគិតបញ្ចូលរបបអង្ករ ត្រូវជាប្រមាណ ១ ០៣៥ ០២៧ រៀល, បើធៀបឆ្នាំ ២០១៣ បៀវត្សនេះ មានត្រឹម ៣១៦ ០០០ រៀល ប៉ុណ្ណោះ។

ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានកែសម្រួលនូវកម្រិតអប្បបរមានៃប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ដើម្បីអនុគ្រោះដល់មន្ត្រីរាជការ គ្រូបង្រៀន គ្រូពេទ្យ និងកម្មករនិយោជិត ដែលទទួលបានប្រាក់បៀវត្ស ១ ២០០ ០០០ រៀល ឬ តិចជាង ឱ្យរួចផុតពីការបង់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស។

ក្រៅពីបានដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធជាង ១ លានរៀល រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានគ្រោងថវិកាចំនួន ៣០ ០០០ លានរៀល សម្រាប់រៀបចំជាមូលនិធិថែទាំសុខភាពជូន មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ និងនិវត្តជន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន សម្រេចផ្តល់ និងដំឡើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភគោលនយោបាយគាំពារសង្គមចំនួន ២ ទៀត ដោយអនុវត្តចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨ ដែលរួមមាន៖

- ផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភមាតុភាពដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទជាស្រ្តី ដោយបង្កើនពី ៦០០ ០០០ រៀលទៅចំនួន ៨០០ ០០០ រៀល សម្រាប់ការសម្រាលបានកូនមួយ និងចំនួន ១ ៦០០ ០០០ រៀល សម្រាប់ការសម្រាលបានកូនភ្លោះពីរ និងចំនួន ២ ៤០០ ០០០ រៀល សម្រាប់ការសម្រាលបានកូនភ្លោះបី
- ផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភបុណ្យសពមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលដែលទទួលមរណភាព ដោយក្នុងម្នាក់ៗ ត្រូវបាន ដំឡើងពីចំនួន ១ ២០០ ០០០ រៀល ទៅ ២ ០០០ ០០០ រៀល ចំពោះមរណភាពដោយ ជម្ងឺធម្មតា និងដំឡើងពីចំនួន ១ ៥០០ ០០០ រៀល ទៅ ៤ ០០០ ០០០ រៀល ចំពោះមរណភាព ក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្ម ឬគ្រោះថ្នាក់ការងារ។

២. **ចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក** ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៧ ៣០៣ ២៤៣ លានរៀល, មានសមាមាត្រ ស្មើនឹង ៤៨,០% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៧,៣៧% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៦,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧, ហើយត្រូវបានវិភាគដោយផ្អែកលើតម្រូវការ និងអាទិភាពចាំបាច់តាមវិស័យ នីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ

- គាំទ្រការកែទម្រង់ការបោះឆ្នោត
- លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារគ្រប់គ្រងចំណូល និងប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធ
- គាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ
- គាំទ្រកំណែទម្រង់វិស័យដីធ្លី
- គាំទ្រ និងពង្រឹងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម
- គាំទ្រដល់ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចការទូត តាមរយៈបង្កើនការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដល់មន្ត្រីការទូត។

វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់

- គាំទ្រដល់ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់នគរបាល និងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ
- បន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើជីវភាព និងសុខុមាលភាពកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ
- បង្កើនការគាំទ្រដល់កិច្ចដំណើរការរបស់ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម សាលាជម្រះក្តីគ្រប់ ជាន់ថ្នាក់ និងរដ្ឋបាលតុលាការ &

- គាំទ្រកិច្ចដំណើរការរដ្ឋបាល និងអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗ
- គាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាព
- គាំទ្រដល់ប្រតិបត្តិការផលិតអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
- ប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស ស្ត្រី និងកុមារ
- ប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
- គាំទ្រសេវាឥតគិតថ្លៃរបស់គណៈមេធាវីកម្ពុជា។

វិស័យសង្គមកិច្ច

- ពង្រឹងគុណភាព និងគាំទ្រសេវាអប់រំ
- អភិវឌ្ឍជំនាញ និងវិស័យការងារ
- លើកកម្ពស់គុណភាពសេវាសុខាភិបាល
- ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងកុមារ
- ឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់សមាគមអតីតយុទ្ធជន និងបង្កើនថវិកាគាំទ្រដល់ការបង្កើតសមាគមមនុស្សចាស់នៅតាមឃុំសង្កាត់ចំនួន ១ ២៤២ នៅទូទាំងប្រទេស
- បង្កើនការឧបត្ថម្ភដល់មជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទាតាមបណ្តារាជធានី ខេត្ត និងការឧបត្ថម្ភគាំទ្រមជ្ឈមណ្ឌលស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម កាយសម្បទា ដើម្បីផ្តល់សេវាជូនជនពិការ
- ផ្តល់ថវិកាគាំទ្រដល់ការដោះស្រាយជីវភាពចំពោះជនក្រីក្រនៅតាមសហគមន៍ក្នុងជំហានសាកល្បង
- ការពារ និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ
- អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ជាតិ
- សុខដុមនីយកម្មសាសនា។

វិស័យសេដ្ឋកិច្ច

- បន្តការលើកកម្ពស់បច្ចេកទេសកសិកម្ម
- ជំរុញផលិតកម្មស្បៀង ពិសេសការចិញ្ចឹមសត្វ និងមធ្យោបាយកម្ម
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងការបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ និងជលផល
- បង្កើនការគាំទ្រដល់ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានវែក្របប្រភេទ
- រៀបចំផែនការមេនៃការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធឡូជីស្ទិក
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ
- ជួសជុល និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍផលិតផល និងការពង្រឹងគុណភាពសេវាទេសចរណ៍
- បន្តបើកទីផ្សារសម្រាប់ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា
- បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស
- បន្តជួសជុល ថែទាំផ្លូវ ស្ពាន និងផ្លូវលំជនបទ ព្រមទាំងការស្តារស្រះ ដឹកស្រះ និងអណ្តូងទឹកដើម្បីទប់ទល់នឹងគ្រោះរាំងស្ងួត
- ត្រួតពិនិត្យសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ
- អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលអេឡិចត្រូនិច

- ពង្រឹងនូវក្របខ័ណ្ឌ និងយន្តការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម
- អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធស្តង់ដារ និងមាត្រាសាស្ត្រ។

លើសពីនេះ ចំណុចលេចធ្លោរបស់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ស្របតាមកម្មវិធីថ្មីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមានជាអាទិ៍ដូចជា៖

- **ការថែទាំសុខភាពសម្រាប់កម្មករ៖** បានត្រៀមថវិកាក្នុងកញ្ចប់ថវិការបស់ក្រសួងសុខាភិបាលសម្រាប់ពង្រីកវិសាលភាពមូលនិធិសមធម៌ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យកម្មករ (ទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ) ដែលមិនទាន់ជាសមាជិកបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) ទទួលបានរបបថែទាំសុខភាពដូចប្រជាជនដែលមានប័ណ្ណក្រីក្រដែរ
- **ការឧបត្ថម្ភមាតុភាពសម្រាប់កម្មករនិយោជិត៖** បានគ្រោងនៅក្នុងកញ្ចប់ថវិការបស់ក្រសួងសុខាភិបាលសម្រាប់បើកផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភជូនកម្មករនីនៅក្រោយពេលសម្រាលកូន និងសម្រាកលំហែមាតុភាពដោយផ្តល់ថវិកា ៤០០ ០០០ រៀល សម្រាប់ការសម្រាលបានកូនមួយ, សម្រាលបានកូនភ្លោះពីរ ទទួលបានថវិកា ៨០០ ០០០ រៀល និងសម្រាលបានកូនភ្លោះបី ទទួលបានថវិកា ១ ២០០ ០០០ រៀល
- **ការបន្តនិរន្តរភាពមន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផា៖** បានគ្រោងថវិកានៅក្នុងកញ្ចប់ថវិការបស់ក្រសួងសុខាភិបាលសម្រាប់ជាមូលនិធិទ្រទ្រង់និរន្តរភាពមន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផា បន្ថែមលើឥណទានថវិកាដែលត្រូវផ្តល់ជូនមន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផា ដើម្បីធានាថា មន្ទីរពេទ្យនេះនៅតែអាចរក្សាបាននូវស្តង់ដារគុណភាព និងការផ្តល់សេវាព្យាបាលដោយឥតគិតថ្លៃដដែល នៅពេលមានការផ្ទេរការគ្រប់គ្រងពីលោក Beat Richner ឱ្យមកស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលវិញ
- **ការបន្តសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចុះសួរសុខទុក្ខកម្មករ-កម្មករិនី** តាមបណ្តារោងចក្រសហគ្រាស ដើម្បីស្វែងយល់និងរកដំណោះស្រាយសមស្របជូនកម្មករ-កម្មករិនី ក៏ដូចជាជំរុញគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម។

គ. ចំណាយមូលធនថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៨ ២១០ ១៣២ លានរៀល មានសមាមាត្រស្មើនឹង ៣៥,០% នៃចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុប ត្រូវជា ៨,២៨% នៃ ផសស គឺមានកំណើន ១៥,១% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧។ ចំណាយនេះមានគោលដៅផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គម្រោង/កម្មវិធីក្នុងវិស័យអាទិភាពដោយផ្តោតទៅលើការទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតជែង និងផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច ដូចជា៖

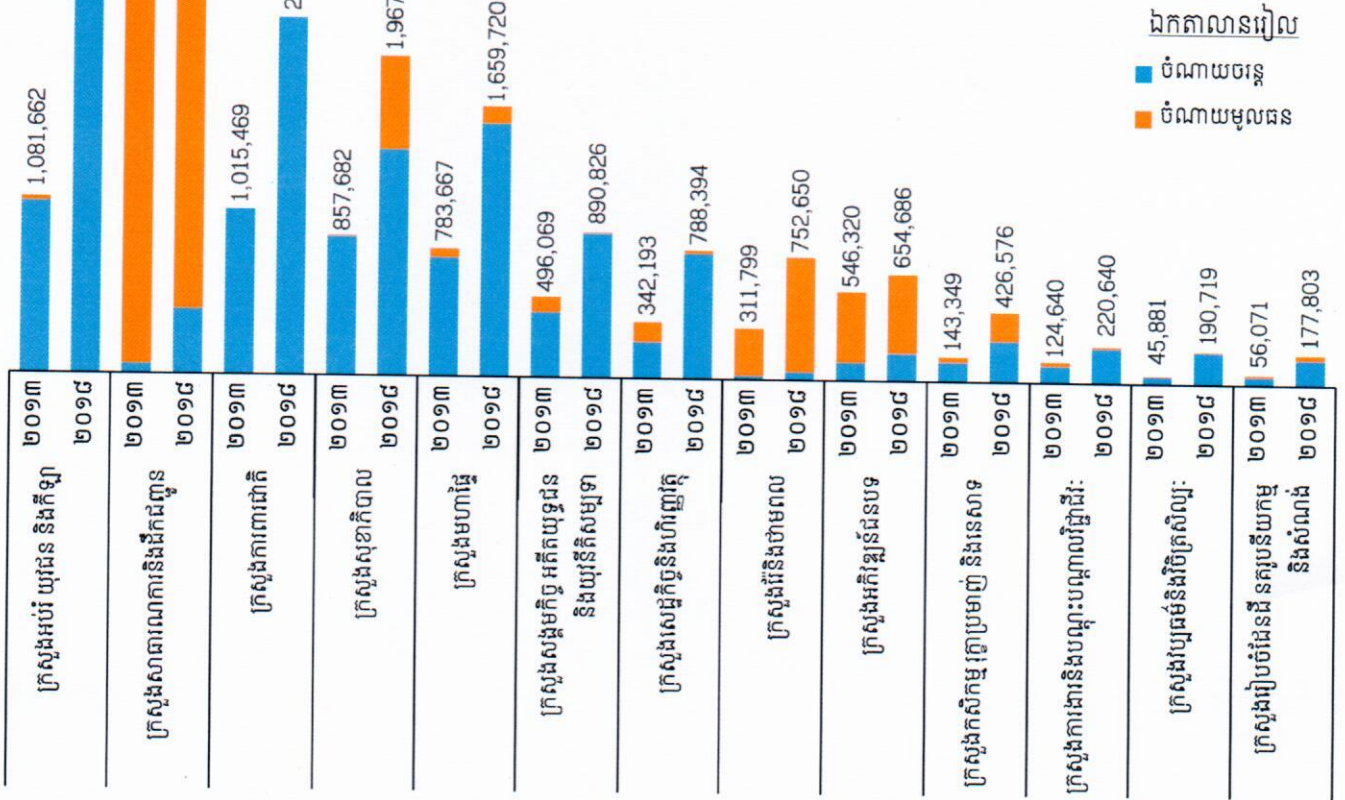
- ការកសាង និងជួសជុលផ្លូវថ្នល់ ព្រមទាំងការបន្តស្តារផ្លូវដែកទិសខាងជើង និងកសាងកំពង់ផែទន្លេ
- ការបន្តស្តារ និងកសាងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធារាសាស្ត្រ ពិសេសលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រង និងទប់ទល់នឹងទឹកជំនន់
- ការបន្តសាងសង់ និង ជួសជុលសាលារៀននៅតាមបណ្តាខេត្ត
- ការបន្តកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិស័យបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ, វិស័យគមនាគមន៍ និងដឹកជញ្ជូន និងវិស័យអាទិភាពផ្សេងៗទៀត ដូចជា សុខាភិបាល និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ជាដើម
- ការបន្តអនុវត្តសាកល្បងនូវកម្មវិធីសាច់ប្រាក់ពលកម្ម (Cash For Work) ដែលជាអន្តរាគមន៍ដោយគ្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបង្កើតការងារនៅទីជនបទ
- ការបន្តវិនិយោគលើវិស័យអគ្គិសនី ដើម្បីបន្តពង្រីកវិសាលភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនី និងបញ្ចុះថ្លៃអគ្គិសនីនៅជនបទ

- ការផ្តល់ថវិកាគម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ
- ការបន្តវិនិយោគលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជីវសាស្ត្រ និងការវិនិយោគលើការជំរុញផលិតកម្មស្បៀង ជាពិសេសការផលិតស្រូវ និងបន្លែ
- ការបន្តផ្តល់ឥណទានដល់វិស័យស្រូវអង្ករ ជាពិសេសផ្តល់អាទិភាពលើការវិនិយោគសាងសង់ឡសម្ភត និងឃ្នាំងស្តុកស្រូវអង្ករ, និងជំរុញស្ថិរភាពការបន្ថែមកម្មប្លែស្រូវ និងការទិញស្រូវក្នុងស្រុក។

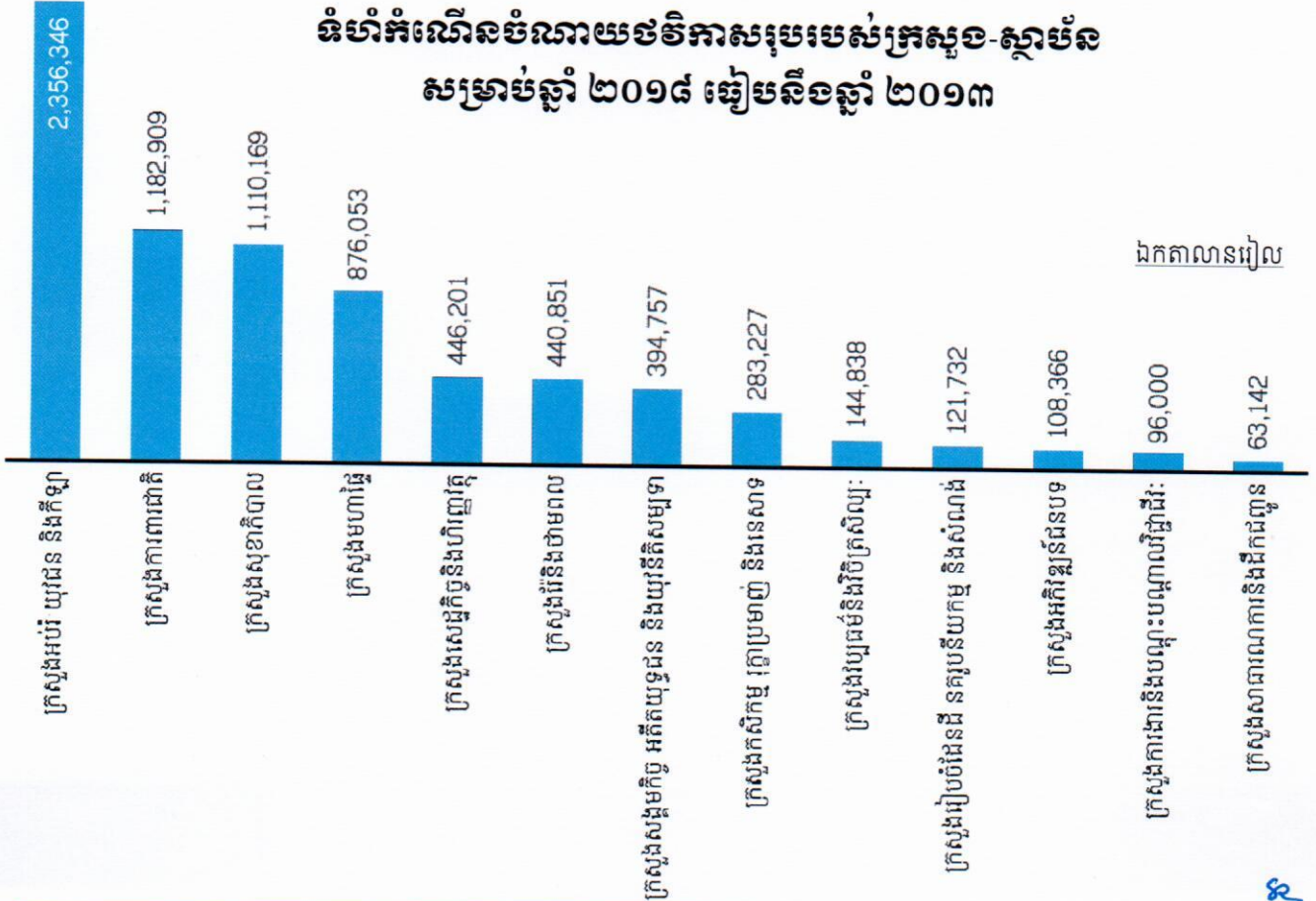
ជាលទ្ធផលរួម ថវិកាថ្នាក់ជាតិត្រូវបានបែងចែកទៅតាមវិស័យទាំង ៤ ដូចខាងក្រោម៖

ចំណាយថវិកាតាមវិស័យ (ឯកតាលានរៀល)	២០១៧		២០១៨		% កំណើន
	ច្បាប់	% ផសស	គ្រោង	% ផសស	
១. វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ	2,156,626	2.41%	2,453,008	2.47%	13.7%
ក. ចំណាយចរន្ត	1,986,942	2.22%	2,263,304	2.28%	13.9%
-បន្ទុកបុគ្គលិក	515,991	0.58%	626,302	0.63%	21.4%
-ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	1,470,951	1.64%	1,637,002	1.65%	11.3%
ខ. ចំណាយមូលធន	169,684	0.19%	189,704	0.19%	11.8%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស	12,000	0.01%	16,500	0.02%	37.5%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស	157,684	0.18%	173,204	0.17%	9.8%
២. វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់	3,441,522	3.84%	4,005,665	4.04%	16.4%
ក. ចំណាយចរន្ត	3,338,400	3.73%	3,894,376	3.93%	16.7%
-បន្ទុកបុគ្គលិក	2,598,636	2.90%	3,063,664	3.09%	17.9%
-ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	739,764	0.83%	830,712	0.84%	12.3%
ខ. ចំណាយមូលធន	103,122	0.12%	111,289	0.11%	7.9%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស	54,100	0.06%	54,600	0.06%	0.9%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស	49,022	0.05%	56,689	0.06%	15.6%
៣. វិស័យសង្គមកិច្ច	5,754,093	6.43%	7,014,100	7.08%	21.9%
ក. ចំណាយចរន្ត	4,836,498	5.40%	5,658,959	5.71%	17.0%
-បន្ទុកបុគ្គលិក	3,269,859	3.65%	3,765,808	3.80%	15.2%
-ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	1,566,639	1.75%	1,893,151	1.91%	20.8%
ខ. ចំណាយមូលធន	917,595	1.03%	1,355,140	1.37%	47.7%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស	90,000	0.10%	420,000	0.42%	366.7%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស	827,595	0.92%	935,140	0.94%	13.0%
៤. វិស័យសេដ្ឋកិច្ច	5,396,622	6.03%	5,666,091	5.72%	5.0%
ក. ចំណាយចរន្ត	1,306,367	1.46%	1,379,185	1.39%	5.6%
-បន្ទុកបុគ្គលិក	419,572	0.47%	459,150	0.46%	9.4%
-ក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក	886,795	0.99%	920,035	0.93%	3.7%
ខ. ចំណាយមូលធន	4,090,255	4.57%	4,286,907	4.33%	4.8%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រទេស	840,000	0.94%	905,000	0.91%	7.7%
-វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស	3,250,255	3.63%	3,381,907	3.41%	4.1%

ចំណាយថវិកាសរុបរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣-២០១៨
(ចំណាយចរន្ត និង ចំណាយមូលធន)

ទំហំកំណើនចំណាយថវិកាសរុបរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៣

៤.២.២-ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឯកតាលានរៀល)	២០១៧		២០១៨		% កំណើន
	ច្បាប់	% ផសស	គ្រោង	% ផសស	
ចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ	967,528	1.08%	946,804	0.96%	-2.1%
• ចំណូលសារពើពន្ធ	926,300	1.03%	910,443	0.92%	-1.7%
• ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ	41,228	0.05%	36,361	0.04%	-11.8%
សរុបចំណាយថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ	1,605,714	1.79%	1,684,674	1.70%	4.9%
• ចំណាយចរន្ត	1,386,579	1.55%	1,465,122	1.48%	5.7%
• ចំណាយមូលធន	219,135	0.24%	219,552	0.22%	0.2%
ឱនភាពថវិកា	-638,186	-0.71%	-737,870	-0.74%	15.6%
ឧបត្ថម្ភដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	638,186	0.71%	737,870	0.74%	15.6%
• រាជធានី-ខេត្ត	128,710	0.14%	148,814	0.15%	15.6%
• មូលនិធិក្រុង-ស្រុក	134,073	0.15%	155,015	0.16%	15.6%
• មូលនិធិឃុំ-សង្កាត់	375,403	0.42%	434,041	0.44%	15.6%

គម្រោងចំណូល-ចំណាយរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត មូលនិធិក្រុង-ស្រុក និង មូលនិធិឃុំ-សង្កាត់ មានឱនភាពថវិកាចំនួន ៧៣៧ ៨៧០ លានរៀល ដែលត្រូវបានឧបត្ថម្ភដោយថវិកាថ្នាក់ជាតិ ហើយ ការឧបត្ថម្ភនេះមានកំណើន ១៥,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៧ ត្រូវជា ០,៧៤% នៃ ផសស ។

ជាមួយនឹងការបង្កើនចំណាយដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍន៍នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, អាទិភាពចំណាយត្រូវបានផ្តល់ដល់ការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនដល់ ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត, ក្រុង ស្រុក ខ័ណ្ឌ, ឃុំ សង្កាត់ និង មន្ត្រីភូមិ ផងដែរ។

៤.២.៣-ស្ថានភាពបំណុល

ក្នុងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ រាជរដ្ឋាភិបាលតែងតែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍គន្លឹះចំនួន ០៤ ដូចខាងក្រោម៖

- (១). ត្រូវខ្ចីឥណទានក្នុងទំហំសមស្របដែលស្ថានភាពថវិកា និងសេដ្ឋកិច្ចអាចទ្រាំទ្របាន
- (២). ត្រូវខ្ចីតែឥណទានដែលមានកម្រិតសម្បទាន ឬលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះខ្ពស់
- (៣). ត្រូវខ្ចីសម្រាប់តែវិស័យអាទិភាពទ្រទ្រង់ចីរភាពនៃកំណើន និងវិស័យបង្កើនផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច ឬផលិតភាពផលិតកម្ម
- (៤). ត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទានទាំងនោះ ប្រកបដោយតម្លាភាព, គណនេយ្យភាព, ប្រសិទ្ធភាព, និង ស័ក្តិសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត។

រាជរដ្ឋាភិបាលកំណត់ពិដានក្នុងការខ្ចីសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងកម្រិត ១ ០០០ លានអេសដេអ៊ែរ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ២០១៥-២០១៨ ក្នុងគោលដៅឆ្លើយតបទៅនឹង សេចក្តីត្រូវការឥណទានយ៉ាងគំហុក និងមានទំហំកាន់តែធំឡើងៗ សម្រាប់ធ្វើហិរញ្ញប្បទានគម្រោងវិនិយោគ- សាធារណៈដែលចេះតែរីកលឿនឡើងៗមក និងត្រូវរង់ចាំចុះហត្ថលេខារហូតដល់ជាង ១ ៨៩៣ លាន

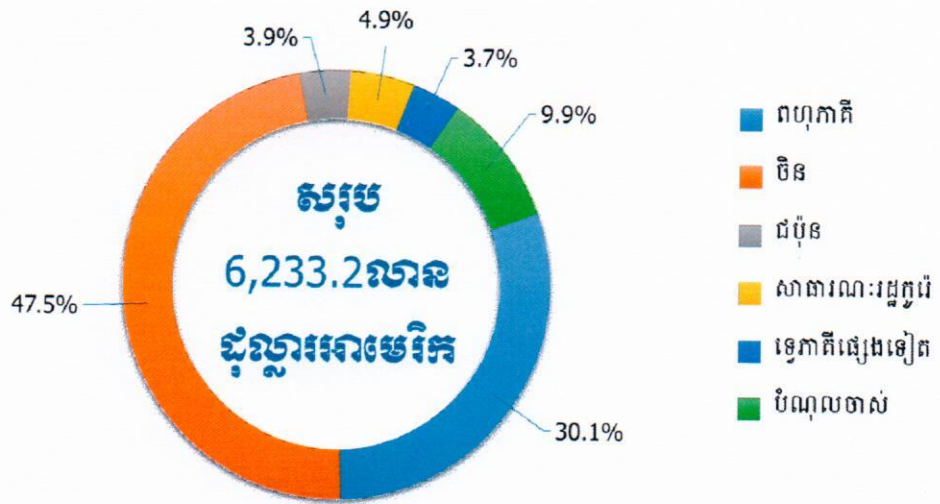
អេសដេអិរ ក្នុងវិស័យអាទិភាពតែមានចរិតយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់ចីរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុង រយៈពេលមធ្យម និងវែង ជាពិសេសការសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបាន យ៉ាងតិច ១% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ កំណើននៃសេចក្តីត្រូវការឥណទានសម្បទាននេះ គឺមួយផ្នែកធំបណ្តាលមកពី និន្នាការកាន់តែច្រើនរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការផ្តល់នូវកម្ចីឥណទានសម្បទាន ជំនួសឱ្យហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ដែលខ្លួនធ្លាប់ផ្តល់កន្លងមក ដោយសារការរីកចម្រើនលូតលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ចក្នុងខណៈដែលកម្ពុជាកាន់តែមាន សេចក្តីត្រូវការនៅក្នុងវិនិយោគសាធារណៈកាន់តែច្រើនថែមទៀត ស្របទៅតាមការវិវឌ្ឍឈានឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ច របស់ខ្លួន។ ជារួម ការបង្កើនទំហំនៃការខ្ចីនេះ នឹងមិនបង្កើតជាបន្ទុកបំណុលវណ្ណកម្ពុជាទេ ព្រោះថា នៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចមានការរីកចម្រើន នោះសមត្ថភាពសងរបស់កម្ពុជាក៏ខ្ពស់ជាងមុនដែរ។ ជាក់ស្តែង បើផ្អែកទៅលើលទ្ធផលនៃការវិភាគចីរភាពបំណុល ដោយឈរលើមូលដ្ឋានសន្មតនៃការខ្ចីថ្មីបន្ថែមសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងកម្រិត ១ ០០០ លានអេសដេអិរ គឺបានបង្ហាញថា អនុបាតបំណុលគន្លឹះទាំង ៥ របស់កម្ពុជា សុទ្ធតែស្ថិតក្រោមអនុបាតគោលទាំងអស់។ ដូចនេះ ផ្អែកតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសអន្តរជាតិគឺកម្ពុជាអាចបង្កើន ពិដាននៃការខ្ចីថ្មីរហូតដល់ ១ ០០០ លានអេសដេអិរបាននៅឆ្នាំ ២០១៨ ដោយមិនមានការប៉ះពាល់ដល់ ចីរភាពបំណុលសាធារណៈឡើយ ពោលគឺស្ថានភាពបំណុលសាធារណៈរបស់កម្ពុជានៅតែមាន **ចីរភាព** និង **ហានិភ័យកម្រិតទាប**នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យមដដែល។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការបង្កើនពិដាននៃការខ្ចីនេះ គឺគ្រាន់តែ ជាការបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌនីត្យានុកូលភាពក្នុងការខ្ចីប៉ុណ្ណោះ ក្នុងខណៈដែលការចុះហត្ថលេខាខ្ចីប្រាក់ជាក់ស្តែង អាចទាបជាងនេះដូចការអនុវត្តនៅបណ្តាឆ្នាំកន្លងទៅ។ ដោយឡែក ចំពោះការដកសាច់ប្រាក់សម្រាប់គម្រោង នីមួយៗវិញ គឺមានរយៈពេលជាមធ្យមប្រមាណពី ៣ ឆ្នាំ ទៅ ៥ ឆ្នាំឯណោះ។

ក្នុងន័យនេះ ការកំណត់ពិដានក្នុងការខ្ចីសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងកម្រិត ១ ០០០ លានអេសដេអិរ គឺដើម្បីឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអាចចុះហត្ថលេខាខ្ចីប្រាក់ពីគេបានក្នុងកម្រិត ១ ០០០ លានអេសដេអិរ នៅក្នុង **ចំណោមគម្រោងសរុបចំនួន ២៦ ដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិរួចរាល់លើបេតិកភាពគម្រោងដែលត្រូវរង់ចាំ ចុះហត្ថលេខាសរុបចំនួន ៣១ គម្រោង ដែលមានទឹកប្រាក់សរុបសមមូលនឹង ១ ៨៩៣ លានអេសដេអិរ** ដែលរួមមាន៖ ធនាគារពិភពលោកចំនួន ៤ គម្រោង ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីចំនួន ១០ គម្រោង សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនចំនួន ៤ គម្រោង ប្រទេសជប៉ុនចំនួន ២ គម្រោង សាធារណរដ្ឋកូរ៉េចំនួន ២ គម្រោង សាធារណរដ្ឋបារាំងចំនួន ២ គម្រោង និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូចំនួន ២ គម្រោង **ក្នុងគោលដៅ ទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតជែង និងផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលរួមមាន៖**

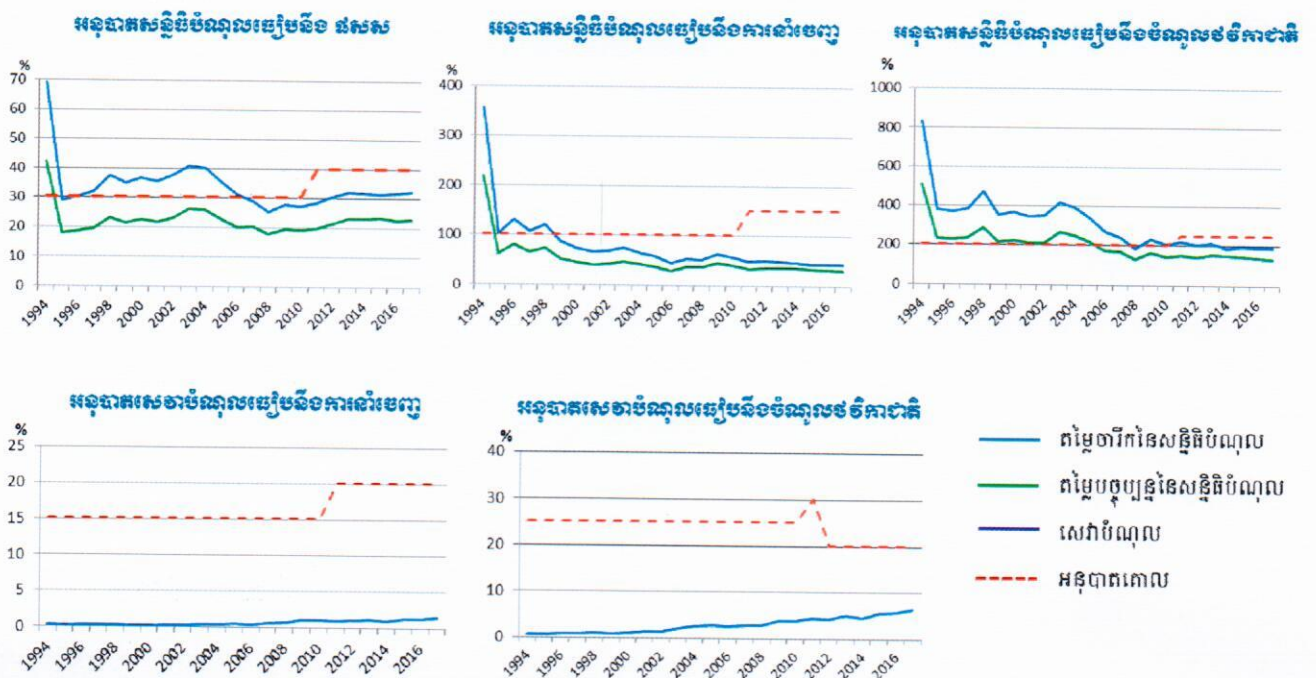
- **វិស័យថាមពល៖** គម្រោងសាងសង់ខ្សែបញ្ជូនអគ្គិសនីតង់ស្យុងខ្ពស់ជំហានទី ២ គម្រោងពង្រីក ប្រព័ន្ធខ្សែបញ្ជូន និងចែកចាយនៅរាជធានីភ្នំពេញជំហានទី ២ ដំណាក់កាលទី ២ កម្មវិធីថាមពល ដើរដោយពន្លឺព្រះអាទិត្យសម្រាប់ការតភ្ជាប់ជាមួយថាមពលអគ្គិសនី គម្រោងសាងសង់ខ្សែបណ្តាញ ថាមពលអគ្គិសនីតង់ស្យុង ១១៥ គីឡូវ៉ុល ក្នុងគោលដៅពង្រីកវិសាលភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនី និងបញ្ចុះតម្លៃអគ្គិសនីនៅជនបទ ដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយចំណាយរបស់ប្រជាជននៅជនបទ ផង និងកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងសិប្បកម្ម/ឧស្សាហកម្មជនបទផង
- **វិស័យធារាសាស្ត្រ៖** គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកស្ទឹងស្វាហាប់ខេត្តកំពង់ស្ពឺ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ អាងទឹករក្សាខេត្តព្រះវិហារ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធារាសាស្ត្រនិងកសិកម្មដំណាក់កាលទី ២

- វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត៖ គម្រោងកែលម្អផ្លូវជាតិលេខ៣ លេខ៤ លេខ៥ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវពីសំឡូត វាលវែង ទៅដល់កោះកុង គម្រោងសាងសង់ផ្លូវក្រវ៉ាត់ក្រុងទី ៣ ពីផ្លូវជាតិលេខ៥ ទៅផ្លូវជាតិលេខ១១ និងគម្រោងកែលម្អការថែទាំផ្លូវ។ល។ និង
- វិស័យអាទិភាពផ្សេងទៀត៖ គម្រោងក្នុងវិស័យកសិកម្ម សុខាភិបាល ទេសចរណ៍ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអប់រំ។

សន្និធិបំណុលសាធារណៈក្រៅប្រទេស គិតត្រឹមដំណាច់ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៧

អនុបាតបំណុលគន្លឹះទាំង ៥

៥- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ទោះបីជាជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យមួយចំនួនក្តី ក៏បញ្ហាទាំងអស់ត្រូវបានដោះស្រាយ ហើយថវិកាត្រូវបានវិភាគជ័យជំនះសម្រាប់អាទិភាពគោលនយោបាយសំខាន់ៗជាសារវន្ត។ ក្នុងន័យនេះ ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ អាចត្រូវបានសន្និដ្ឋានថាជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយក្នុងការជួយឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអាចឆ្លើយតបទៅនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជន និងអាចសម្រេចបុព្វហេតុចម្បងៗរបស់ខ្លួនជាពិសេស ការបង្កើនល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍ, ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពសេវាសាធារណៈ និងការចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាជាច្រើនទៀតរបស់ជាតិ និងប្រជាជន ដែលស្តែងឡើងតាមរយៈការបន្តដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការទូទៅឱ្យដល់គោលដៅជាង ១ លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ និង ការបង្កើនការផ្តល់នូវមធ្យោបាយ និង ធនធានសមស្របដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនស្របតាមទិសដៅនៃការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងបន្តគាំទ្រការវិនិយោគចាំបាច់នានាដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

សរុបមក ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ អាចប្រសិទ្ធិនាមបានថាជា "ថវិកាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការពូនផ្គុំកម្លាំង និងធនធានជាអតិបរមា ដើម្បីសម្រេចឱ្យខាងតែបាននូវគោលដៅសំខាន់ៗ នៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភា នៅក្នុងសភាពការណ៍តំបន់ និងពិភពលោក ដែលកាន់តែមានសភាពស្មុគស្មាញដើម្បីបន្តរក្សាសន្តិភាព ស្ថេរភាព ក៏ដូចជាការទ្រទ្រង់នូវដំណើរការវិវឌ្ឍន៍ឈានឡើងរបស់កម្ពុជាលើវិបីនៃការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយគុណភាព និងចីរភាពតទៅមុខឥតឈប់ឈរក្នុងនីតិកាលបន្តបន្ទាប់ទៀត"។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

